Suomen Pysyvä Edustusto Bryssel EUE NEUVOSTORAPORTTI EUE2017-00252

EUE Kuisma Jaakko(UM), Paavilainen Marika(UM)

01.02.2017

JULKINEN

Asia
Ympäristöneuvosto 19.12.2016

Kokous
Ympäristöneuvosto 19.12.2016

Neuvosto keskusteli puheenjohtajan edistysraportin pohjalta päästökauppadirektiivin muuttamisesta. Monet maat olivat pettyneitä, ettei yleisnäkemys ollut vielä mahdollinen. Puheenjohtajan näkemyksen mukaan tärkeimmät avoinna olevat asiat ovat hiilivuotosäännöt ja monialaisen korjauskertoimen välttäminen, päästökauppajärjestelmän vahvistaminen ja päästöoikeuden hinnan tukeminen, sekä vähähiilisyyttä tukevat rahastot. Hiilivuotoasiassa ja vahvistamisessa jäsenmaiden kannat poikkesivat vielä paljon toisistaan, mutta rahastoissa ollaan lähempänä yhteistä näkemystä. Näiden aiheiden lisäksi muutamat maat nostivat keskusteluun päästökaupasta aiheutuvan sähkönhinnan nousun kompensoinnin teollisuudelle. Maltan toivottiin etenevän asiassa mahdollisimman nopeasti.

Neuvosto keskusteli lyhyesti puheenjohtajan kasvihuonekaasujen taakanjakoasetuksen ja maankäyttösektorin LULUCF-asetuksen edistysraportista. Jäsenmaiden kommentit olivat samansuuntaisia kuin lokakuun neuvoston poliittisessa suuntaviivakeskustelussa. FI painotti, että kaikkien maiden tulisi voida saavuttaa taakanjakotavoitteensa kustannustehokkaasti ja että LULUCF-asetuksen osalta ei ole hyväksyttävää, että metsänhoidon vertailutaso asetetaan aikaisemman metsänhoidon intensiteetin perusteella. Komissaari Cañete esitteli lisäksi ns. talvipaketin, joka sisältää useita energia- ja ilmastoalan ehdotuksia. Muutamat maat halusivat keskustelussa varmistaa, että myös ilmastoministerit ovat mukana tekemässä päätöksiä.

Neuvosto hyväksyi muutoksitta puheenjohtajan ehdotuksen päätelmiksi ihmisten terveyden turvaamisesta ja ympäristön suojelusta kemikaalien hyvällä hallinnoinnilla. Neuvosto kuuli, että tasan 10 vuotta sitten hyväksyttiin REACH-asetus kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista. Tämän myötä ECHAsta (Euroopan kemikaalivirastosta) on muodostunut kemikaaliturvallisuuden johtava laitos, jonka hallussa on maailmanlaajuisesti kattava tietokanta käytössä olevista kemikaaleista, mikä on lisännyt merkittävästi tuntemusta kemikaalien vaikutuksista.

Muissa asioissa neuvosto kuuli muun muassa tiedonannot jätesäädöspaketin etenemisestä, kestävän kehityksen agenda toimeenpanosta, luonto- ja

lintudirektiivin toimivuuden tarkastelusta, ajankohtaisista kansainvälisistä kokouksista sekä Maltan puheenjohtajuuskauden ohjelmasta.

Suomea kokouksessa edusti maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen sekä virkamiesvaltuuskunta.

Esityslistan hyväksyminen

Esityslista (15365/16) hyväksyttiin muutoksitta.

Muut kuin lainsäädäntöasiat

A-kohtien luettelon hyväksyminen

A-kohtien luettelon asiat (15451/16 PTS A 108) hyväksyttiin.

Lainsäädäntökäsittelyt

A-kohtien luettelon hyväksyminen

A-kohtien luettelon asiat (15450/16 PTS A 107) hyväksyttiin muutoksitta.

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta kustannustehokkaiden päästövähennysten ja vähähiilisyyttä edistävien investointien edistämiseksi (Ensimmäinen käsittely)

- Puheenjohtajan informointi etenemisestä

Puheenjohtaja viittasi aluksi jäsenmaiden hyvään yhteistyöhön Parisiin sopimuksen ratifioinnissa ja voimaantulossa, mutta totesi samalla että yleisnäkemys ei ollut mahdollinen. Aihe on poliittisesti erittäin herkkä ja tekniset kysymykset on pääosin ratkaistu. Pj:n näkemyksen mukaan hiilivuotosäännöt, kunnianhimon taso ja ehdotukseen sisältyvät rahastot ovat tärkeimmät avoinna olevat asiat. Jatkotyön tulisi perustua Eurooppa-neuvoston päätelmiin vuodelta 2014 ja jatkotyötä varten pj on laatinut edistymisraportin.

Komissaari Cañete totesi, että tästä asiasta keskustellaan nyt kolmatta kertaa. Parlamentin ympäristövaliokunta äänesti ehdotuksesta torstaina ja täysistunto äänestys on helmikuussa 2017. Neuvoston tulisi edetä pikaisesti alkuvuodesta, jotta se pysyy samassa tahdissa. Pariisin sopimuksen täytäntöön panemiseksi tarvitaan tuloksia ja ulkopuoliset toimijat haluavat tuloksia lainsäädäntöprosessista. Sisältökysymyksistä komissaari korosti valmiutta jatkaa keskusteluja päästökauppajärjestelmän vahvistamisesta ja hintasignaalin parantamisesta. Hiilivuotoasia on myös erittäin tärkeä ja keskiössä on huutokauppaosuuden muuttaminen niin, ettei korjauskerrointa olisi tarvetta käyttää seuraavalla kaudella. Rahastot ovat olleet vaikea asia neuvostolle ja näkemykset vaihtelevat. Tasapainon saavuttaminen kolmen keskeisen asian välillä on tärkeää.

Keskustelussa kaikki jäsenmaat käyttivät puheenvuoron. Puheenjohtajan edistystä asiassa kiiteltiin laajasti. Monet maat ilmaisivat pettymyksen siitä, ettei yleisnäkemyksestä päätetty tänään. Samalla korostettiin, että asia on ollut erityisen vaikea monelle maalle. Useat maat muistuttivat, että EU:n täytyy olla ilmastojohtaja. Päästökauppajärjestelmän vahvistamisen tarve nostettiin esiin monissa puheenvuoroissa (SE, LU, CZ, UK, ES, EE, FI, SI, BE, DK, NL, CY, AT). Myös järjestelmän ennakoitavuutta pidettiin erittäin tärkeänä. Monet maat nostivat esiin merkittävämpänä ongelmana nykyisen erittäin alhaisen päästöoikeuden hinnan. SE, LU, BE, DK, NL, AT halusivat vielä enemmän muutoksia markkinavakausvarantoon (MSR) ja muidenkin vahvistamisvaihtoehtoja käyttöön

ottamista. SE esitti, että oikeuksien tulisi mitätöityä MSR:ssä tietyn määräajan jälkeen, eikä MSR:ssä olevia oikeuksia saisi käyttää muihin tarkoituksiin. UK nosti esiin suuren ylijäämän ongelmat ja oli avoin erityyppisille ratkaisuille. FI piti järkevimpänä tässä vaiheessa MSR:n vahvistamista puheenjohtajan ehdotuksen mukaisesti. Toisaalta monet maat (EL, LT, HR, LV, BG, IE, CY, RO) pitivät MSR:ään tehtäviä muutoksia ennenaikaisina, koska se ei ole vielä aloittanut toimintaansa. CY ehdotti lineaarisen vähennyskertoimen nostamista hintasignaalin parantamiseksi. SE ja LU korostivat uudelleentarkasteluartiklan tärkeyttä Pariisin sopimuksen aikataulujen mukaisesti. SE totesi, että lineaarista vähennyskerrointa tulee päivittää viimeistään Pariisin sopimuksen kunnianhimon tarkastelun yhteydessä.

Jäsenmaat totesivat yksimielisesti, että monialaisen korjauskertoimen käyttöön ottoa tulisi välttää ja hiilivuodon välttäminen on erityisen tärkeää. Huutokauppaosuuden osalta merkittävä enemmistö tuki komission alkuperäisen ehdotuksen mukaista huutokauppaosuutta. CZ nosti esiin ehdollisen huutokauppaosuuden alentamisen. FI totesi, että viimeisenä vaihtoehtona korjauskertoimen välttämiseksi voitaisiin harkita myös huutokauppaosuuden laskemista. DE, IT, BE, EL halusivat huutokauppaosuudeksi 52 %. Ilmaisjako tulisi kohdentaa ainoastaan niille toimialoille, jotka kärsivät hiilivuodosta (LU, FR ja NL). UK ehdotti neliportaista ilmaisjakomallia. FI ja LT puolsivat voimakkaasti kaksitasoista ilmaisjakomallia, jossa myös 30 % luokka on mukana. DE, IT, LT esittivät, että korjauskerroin vältettäisiin parhaiten käyttämällä vertailuarvojen pohjana todellisia lähtötietoja.

Rahastojen osalta jäsenmaat ovat edelleen jakautuneita, vaikkakin monet maat tukivat pj:n edistysraportin tekstiä. SE, UK, DE, BE, AT mielestä rahastojen tulee tukea EU:n pitkän aikavälin ilmastotavoitteita ja vähähiilisyyttä. AT totesi, että rahastot eivät saisi tukea hiili- ja ydinvoimahankkeita. CZ, RO totesivat, että rahastojen tulisi olla tasapainoisia ja tekniikkaneutraaleja. Edelleen hallintomallien tulisi olla yksinkertaisia. EL totesi, että kaikki alhaisen BKT:n maat tulisivat olla rahastoissa mukana. Muutamat maat (PL, HU, LV) totesivat, että rahastoja koskeva teksti ei ole täysin Eurooppa-neuvoston päätelmien mukainen.

Eräät maat (ES, PT, FR, IT) toivoivat vielä keskitettyä ratkaisua epäsuorien kustannusten kompensoimiseksi. Monella maalla oli lisäksi yksittäisiä teknisiä kysymyksiä, joihin haluttiin vielä muutoksia. PL totesi yleisenä kommenttina, että ehdotuksen lainsäädäntöperuste on sen mielestä väärä. Maltan toivottiin edistävän asian käsittelyä mahdollisimman nopeasti. DE, FR, EE ja komissio toivoivat yleisnäkemystä helmikuun 2017 ympäristöneuvostossa.

<u>Muut kuin lainsäädäntöasiat</u>

Ehdotus neuvoston päätelmiksi ihmisten terveyden turvaamisesta ja ympäristön suojelusta kemikaalien järkiperäisellä hallinnoinnilla

- Hyväksyminen

Neuvosto ***hyväksyi muutoksitta*** puheenjohtajan ehdotuksen päätelmiksi ihmisten terveyden turvaamisesta ja ympäristön suojelusta kemikaalien hyvällä hallinnoinnilla. Ympäristökomissaari Karmenu Vella muistutti, että tasan 10 vuotta sitten (18.12.2006) hyväksyttiin REACH-asetus kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista. Tämän myötä ECHAsta (Euroopan kemikaalivirastosta) on muodostunut kemikaaliturvallisuuden johtava laitos, jonka hallussa on maailmanlaajuisesti kattava tietokanta käytössä olevista kemikaaleista. Komissio tarkastelee parhaillaan REACH –asetuksen ja muun EU:n kemikaalilainsäädännön toimeenpanoa ja toimivuutta (Refit ja fitness check) kuten päätelmissä tuodaan esiin. Komissaari muistutti myös komissiossa vireillä olevasta työstä ympäristöalan 7. toimintasuunnitelmaan sisältyvän ei-toksisia aineita koskevan strategian valmistelun aloittamisesta.

Jäsenmaat (DE, FI, ES, LU, SE, DK, UK, IT, FR, PT, NL) pitivät hyvänä komission etenemistä REACH –asetuksen REFIT –arvioinnissa sekä EU:n koko kemikaalilainsäädännön toimivuustarkastuksessa osana paremman lainsäädännön ohjelmaa. Maat totesivat, että päätelmät ovat tarpeen, koska komission työlistalla ei ole kaikkea sitä, mikä ympäristöalan 7 toimintasuunnitelmassa on sovittu, kuten EU:n säännösten parantaminen kemikaalien hyvän ja kestävän hallinnoinnin osalta, strategista lähestymistapaa lääkkeistä aiheutuvaa veden pilaantumista varten, raporttia kemiallisten seosten arvioinnista tai asetusta kosmeettisista valmisteista hormonitoimintaa häiritseviä ominaisuuksia sisältävien aineiden osalta. Maat odottivat myös, että komissio olisi pidemmällä myrkytöntä ympäristöä koskevan strategian valmistelussa, joka sen on määrä antaa vuoteen 2018 mennessä. FI toi esiin Pohjoismaiden ympäristöministereiden komissiolle kirjeellä esittämät huolet kiertotalouden kiertojen myrkyttömyyden tärkeydestä ja toimista kierrätysmateriaalin myrkyttömyyden ja laadun turvaamiseksi. DE otti erikseen esiin ECHAn rahoituspohjan vakiinnuttamisen tarpeen. SE totesi selkeästi, että REACHin voimassaoloa voisi juhlistaa soveltamalla sitä, ja kertoi Ruotsin aloittaneen EU-oikeudessa sen selvittämisen, miksi komissio sallii EU:n ulkopuolelta sellaisten maalien tuonnin, joissa käytetään mm lyijyä sisältäviä pigmenttejä. Useat maat ottivat esiin endokriinit ja mm UK piti valitettavana sitä, että komissio vie niin tärkeän asian (endokriinien tunnistamista koskevat säädökset) äänestykseen komiteassa jo tulevana keskiviikkona (21.12.2016).

Komissaari Vella kiitti puheenjohtajaa ja ministereitä päätelmistä ja ilmoitti ottavansa huomioon jatkovalmistelussa kaiken kokouksessa lausutun. Endokriinien osalta hän totesi, että EU on oikeilla raiteilla mutta ei vielä perillä. Hän muistutti myös, että osa kestävän kehityksen tavoitteita liittyy suoraan kemikaaleihin, mikä sekin tullaan ottamaan komission toimissa huomioon.

Muut asiat

6 a) Käsiteltävänä olevat lainsäädäntöasiat

Päästökauppajärjestelmään kuulumattomat alat

i) Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sitovista vuotuisista kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksistä ja jäsenvaltioissa vuosina 2021-2030 joustavaa energiaunionia varten ja Pariisin sopimuksen sitoumusten täyttämiseksi sekä järjestelmästä kasvihuonekaasupäästöjen seuraamiseksi ja niistä raportoimiseksi sekä muista ilmastonmuutosta koskevista tiedoista raportoimiseksi annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 525/2013 muuttamisesta **(ensimmäinen käsittely)**

ii) Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi maankäytöstä, maankäytön muutoksesta ja metsätaloudesta aiheutuvien kasvihuonekaasujen päästöjen ja poistumien sisällyttämisestä vuoteen 2030 ulottuviin EU:n ilmasto- ja energiapolitiikan puitteisiin sekä järjestelmästä kasvihuonekaasupäästöjen seuraamiseksi ja raportoimiseksi sekä muista ilmastonmuutosta koskevista tiedoista raportoimiseksi annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 525/2013 muuttamisesta **(ensimmäinen käsittely)**

- Puheenjohtajavaltion tilannekatsaus

Puheenjohtaja esitteli lyhyesti tilannekatsauksen. Ehdotusten tavoitteena on EU:n 2030 ilmastotavoitteiden täytäntöönpano ja Pariisin sopimuksen täytäntöönpanon varmistaminen. Ehdotuksista keskusteltiin ympäristöneuvostossa lokakuussa ja maatalousministerit keskustelivat

ehdotuksista viime viikolla. Slovakian puheenjohtajakaudella keskusteltiin erityisesti vaikutustenarvioinneista ja keskeisistä poliittisista kysymyksistä. Jäsenmaiden alustavat näkemykset on koottu edistysraporttiin.

Komissaari Cañete kiitti hyvästä etenemisestä asiassa. On hyvä, että monet maa pysyvät hyväksymään taakanjakoehdotuksen kansalliset tavoitteet ja nyt voidaan keskustelulla lähinnä joustoista. Samalla pyritään löytämään ratkaisuja jäsenmaakohtaisiin ongelmiin. LULUCF-ehdotus on saanut yleisesti tukea monelta maalta ja ehdotuksen rakenne (itsenäinen lainsäädäntöehdotus velvoitteineen) on saanut tukea. Jatkotyössä laskentasäännöt ovat vielä työn alla ja tärkein avoinna oleva asia on metsänhoidon referenssitaso. Komissaari toivoi ripeää edistystä asiassa ennen Eurooppa-neuvostoa maaliskuussa 2017.

Osa jäsenmaista käytti puheenvuoron. Taakanjakoehdotuksen osalta CZ, PL, LT, LV, IT totesivat, että ehdotus ei ota riittävästi huomioon niiden maiden tilannetta, jotka selvästi alittavat 2020-tavoitteensa. Muutamat maat pitivät tältä osin komission ehdotusta perusteltuna. DE totesi, että lähtötilanteena tulisi olla komission ehdotuksen mukainen vuosien 2016-8 päästöjen keskiarvo tai vuoden 2020-tavoite, jos se on nykypäästöjä alhaisempi. FI muistutti, että kaikkien maiden tulisi voida saavuttaa tavoitteensa kustannustehokkaasti. HU korosti jäsenmaiden erityispiirteitä tavoitteiden asettamisessa. PL toivoi vuosittaisia vähennystavoitteita jokaiselle vuodelle. BE, DK ja IE totesivat, että nykyinen ehdotus on Eurooppa-neuvoston päätelmien mukainen ja mahdollisissa muutoksissa tulisi aina ottaa huomioon EU-tavoitteiden saavuttaminen muilla tavoin. SE muistutti näiden ehdotusten merkityksestä Pariisin sopimuksen täytäntöönpanossa.

LULUCF-ehdotus nousi esiin muutamien maiden kommenteissa. CZ katsoi, että LULUCF-jouston kokoa tulee suurentaa. CZ, LT ja FI katsoivat, että metsänhoito tulee ottaa mukaan LULUCF-joustoon alusta alkaen. PL totesi, ettei ehdotus ole nielujen osalta Pariisin sopimuksen mukainen. HU toivoi muutoksia LULUCF-jouston maakohtaiseen jaotteluun. LT ei tukenut näitä muutoksia. FI nosti esiin LULUCF-ehdotuksen merkityksen Suomelle ja erityisesti sen linkit biotalouteen ja kestävään metsänhoitoon. FI painotti, että metsänhoidon referenssitaso ei voi perustua ainoastaan aikaisempaan metsänhoidon intensiteettiin. LV toivoi sellaisia laskentasääntöjä LULUCF-ehdotukseen, että joustojen käyttö olisi mahdollista. IT totesi, että maankäyttösektorin tulisi osallistua tasavertaisesti päästöjen vähentämiseen.

b) Puhdasta energiaa kaikille eurooppalaisille

Puheenjohtaja esitteli lyhyesti ministereille komission ns. talvipaketin, joka sisältää yhteensä kahdeksan energiaehdotusta. Komissaari Cañete kertoi lyhyesti talvipaketin sisällöstä. Keskeisiä tavoitteita ovat energiatehokkuuden korostaminen, johtajuus uusiutuvissa energialähteissä ja hyvä lopputulos kuluttajille. Hallintomalli varmistaa, että kaikki suunnitelmat sisältävät EU:n 2030 tavoitteet ja Pariisin sopimuksen tavoitteet. Työkaluina ovat kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat, joiden osalta työ alkaa nopeasti. Toinen instrumentti on kaksivuotiset edistysraportit ja niiden arvioinnit yhdessä jäsenmaiden kanssa.

Keskustelussa seitsemän jäsenmaata käytti puheenvuoron. EE kiitti siitä, että bioenergialle esitetään vihdoin ja viimein kestävyyskriteereitä. PT totesi, että paketti tukee energia-alan muutoksen tavoitteita, Pariisin sopimuksen täytäntöönpanoa ja vähähiilistä yhteiskuntaan. PT, AT, LU ja DE totesivat, että myös ilmastoministereiden tulisi olla mukana päätöksenteossa. AT, DE katsoivat lisäksi, että ilmastonmuutoskomitean itsenäinen rooli tulee varmistaa. LU kiitti energiatehokkuuden kunnianhimon kasvattamisesta. DE nosti esiin 550 g/kWh päästörajan investointien tukemisessa. PL vastusti tätä rajaa ja muistutti teknologianeutraalisuudesta. PL painotti myös jäsenmaiden energiaturvallisuutta. CZ piti hallintomallin aikataulua ongelmallisena ja totesi, että olisi vaikeaa

kerätä tietoja suunnitelmaa varten. Muistutti edelleen, että uusituvan energian ja energiatehokkuuden tavoitteen ovat päällekkäisiä päästökaupan kanssa.

c) Yhteenvedot äskettäisistä kansainvälisistä kokouksista

i) Yhdistyneiden kansakuntien ilmastonmuutosta koskeva puitesopimus (UNFCCC) (Marrakech, 7-8. Marraskuuta 2016)
- puheenjohtajamaan tiedotusasia

Puheenjohtaja kiitti jäsenmaita hyvästä yhteistyöstä kokouksessa ja Pariisiin sopimuksen ratifioinnissa. Marrakechissä saavutettiin merkittävää edistystä sääntöjen laatimisessa ja läpinäkyvyydessä. Seuraavat puheenjohtajat valmistelevat fasilitatiivista dialogia 2018. Komissaari Cañete kiitti jäsenmaita Pariisin sopimuksen aikaansaamisesta ja erittäin nopeasta voimaantulosta. Marrakechissä edettiin selvästi työohjelmassa ja kaikkia maat tukevat vähähiilistä tulevaisuutta. Sopimuksen hallintomallissa edettiin ja EU:n tulee jatkaa tätä työtä. PL käytti puheenvuoron, jossa totesi että sen ilmastosopimuksen puheenjohtajuus vuonna 2018 tulee olemaan erittäin tärkeä koko prosessille. Korosti erityisesti avoimuuden merkitystä neuvotteluissa.

d) Seuraavat vaiheet kestävään eurooppalaiseen tulevaisuuteen: Kestävää tulevaisuutta koskevat EU:n tason toimet
- komission tiedotusasia

Ympäristökomissaari Karmenu Vella esitteli komission tiedonannon toimista Euroopan kestävän tulevaisuuden varmistamiseksi, ”Kestävyyttä edistävät EU:n toimet”. EU:n toimintaohjelma muodostuu kahdesta toimintalinjasta, ”virrasta”. Ensimmäinen esitellään komission tiedonannossa. Sen tarkoituksena on sisällyttää kestävän kehityksen tavoitteet täysin EU:n poliittisiin puitteisiin ja nykyisen komission painopisteisiin, arvioida nykytilannetta ja tunnistaa tärkeimmät kestävyyteen liittyvät ongelmat. Toisen toimintalinjan yhteydessä käynnistetään pohdinta pitkän aikavälin vision kehittämisestä edelleen ja keskitytään vuoden 2020 jälkeen alakohtaisiin politiikkoihin kestävän kehityksen tavoitteiden toteuttamiseksi pitkällä aikavälillä. Vuoden 2020 jälkeistä aikaa koskevassa uudessa monivuotisessa rahoituskehityksessä kohdennetaan lisäksi EU:n talousarviosta maksettavia osuuksia uudelleen EU:n pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamiseen. Komissaari korosti, että tiedonannon osalta on vielä paljon työtä tehtävänä. Tausta-asiakirjoissa on osoitettu kestävän kehityksen tavoitteiden liittyminen eri politiikkoihin, esim maatalouteen ja ilmastonmuutokseen. Kehitysyhteistyöpaketti on myös mukana. Jatkotyössä 1. varapj Timmermansilla on koordinoiva rooli ja hän myös isännöi tiistaina 20.12.2016 Brysselissä pidettävän korkean tason kestävän kehityksen kokouksen. Komissio odottaa vuodesta 2017 alkaen säännöllistä raportointia jäsenmaiden toimenpiteistä. Vuoteen 2030 asetettujen tavoitteiden saavuttaminen on mahdollista vain yhteistyössä, korosti komissaari.

Sitoutumista korostivat myös puheenvuoroja pitäneet jäsenmaat (mm AT, DE, IT, ES, GR, DK). Vuoden 2020 jälkeistä strategiaa priorisoivat mm DE, IT, DK. Uutta sopimusta kehitysyhteistyön linjoista piti tärkeänä mm PL. ES ehdotti tiekartan käyttöä toimenpiteiden selkeyttämiseksi.

Puheenjohtaja päätti keskustelun toteamalla neuvoston kirjaavan tiedoksi sekä tiedonannon että jäsenmaiden kommentit.

e) Euroopan kestävän kehityksen teemaviikko (30. Toukokuuta – 5 kesäkuuta 2017)
- Itävallan valtuuskunta tiedottaa Saksan, Ranskan, Suomen ja Italian valtuuskuntien tukemana

AT esitteli aloitteen, jossa kutsutaan kaikki jäsenmaat järjestämään kestävän kehityksen teemaviikko vuonna 2017 samaan aikaan. AT, FR ja DE kertoivat hyviä kokemuksiaan eri tahojen mukaan saamisesta hankkeineen ja tietoisuuden lisäämisestä kestävän kehityksen tavoitteista ja keinoista niiden toimeenpanemiseksi eri tasoilla. Komissaari Vella totesi olevansa tyytyväinen tähän esitykseen ja katsoi yhteistyön Green Weekin kanssa vuonna 2016 toimineen oikein hyvin.

PJ ilmoitti aloitteen tulleen neuvostolle tiedoksi.

f) Budapestin vesikonferenssi 2016 (Budapest, 28-30 marraskuuta 2016)
- Unkarin valtuuskunnan tiedotusasia

HU järjesti vesikonferenssin veden vähyyden ja kuivuuden aiheuttaminen haittojen vuoksi tavoitteena ratkaisukeskeisyys ja luoda yhteyksiä rahoitukseen kaikille vedensaannin turvaamiseen liittyville investoinneille. Kyse on jatkumosta, jossa myös seurataan BWS 2013:n ehdotuksiin.

Komissaari Vella kiitti Unkaria. EU toimii SDG:ien saavuttamiseksi – niistä osa liittyy veden laatuun, ja saatavuuteen ei vain Euroopassa vaan maailmanlaajuiseksi. HU aloite on toiminut esimerkilliseksi vastuun osoittamiseksi ja kantamiseksi hallitusten taholla, joilla mahdollisuus toimia.

PJ ilmoitti aloitteen tulleen neuvostolle tiedoksi.

g) EU:n luontolainsäädännön kuntokartoitus (lintu- ja luontodirektiivi)
- Komission tiedotusasia

Komissaari Vella esitteli luonto- ja lintudirektiivin Fitness check -raportin. Hän kertoi tämän työn olleen keskeinen osa hänen omaa puheenjohtaja Junckerilta saamaansa mandaattia, minkä vuoksi asiasta on käyty keskustelut huolellisesti. Direktiivit on todettu selvitysten ja laajojen kuulemisten jälkeen tarkoitukseensa sopiviksi, mutta samalla todettu, että toimeenpanon tehostamiseksi on tehtävä työtä. Selvitykset osoittavat, että EU:n alueella luonnon monimuotoisuus on tietyin osin köyhtynyt tai köyhtymässä. Tämä kehityskulku halutaan katkaista.

Komissio on päättänyt laatia toimintasuunnitelman direktiivien toimeenpanon tehostamiseksi. Toimintasuunnitelman tekemistä valvoo useasta komissaarista koostuva projektitiimi, joka tulee ohjaamaan toimeenpanoa. Myös eri osapuolet ovat tässä mukana, samoin alueiden komitea. Näillä tahoilla on paljon tietoa siitä, miten toimeenpanoa tehostetaan, ja siksi on katsottu tarpeelliseksi ottaa heidät tiiviisti työhön mukaan.

Haasteiksi komissaari mainitsi Natura 2000 -verkoston saamisen täysin toimivaksi; pullonkaulojen tunnistamisen, joista hän mainitsi esimerkkeinä liian jäykät lupamenettelyt; pääsyn digitaaliseen tietoon, tarpeen vahvistaa keskustelua ihmisten kanssa, jotka osallistuvat valmisteluun tai joihin päätökset vaikuttavat sekä luonnonsuojelun tehokkaan integroinnin maatalouteen ja metsätalouteen, jossa eri rahoitusmekanismeilla on merkittävä osuus.

Komissaari totesi, että Fitness check on osoittanut, että nämä kaksi direktiiviä ovat EU:n luontolainsäädännön kulmakiviä, jotka hoitavat keskeisiä tehtäviä, eikä niiden muodostamaa keinojen kokonaisuutta ole ollut tarpeen avata. Sen sijaan niiden soveltamisen olisi jatkossa oltava riittävää EU:n alueen luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen estämiseksi.

GR ja ES totesivat kantavansa suuren vastuun EU:n alueen luonnon monimuotoisuudesta ja sen edellyttämien toimien vaativan myös rahaa, minkä toivovat EU:n instituutioiden ymmärtävän.

UK kiitti komissiota työstä ja piti hienona sitä, että direktiivien hyödyt on nyt todennettu ja päätetty keskittyä soveltamisen puutteisiin. UK haluaa olla valmistelemassa komission kanssa toimintasuunnitelmaa. Tämän suuntaisesti myös DK, IT ja HR.

PL toi esiin luonnonkatastrofit ja esimerkiksi ilmaston muutoksen, joiden vaikutuksilta hallitusten on suojeltava luontoa. Ei tarvita mitään vallankumouksellisia muutoksia soveltamisessa, mutta on katsottava, että direktiivit toimivat yhteistyössä maatalouden, metsätalouden ja metsästyksen kanssa, jotka osaltaan suojelevat luonnon monimuotoisuutta. Luonnon monimuotoisuus ja kestävä kehitys kaiken kaikkiaan ovat keinomme kasvuun.

LU pyytää komissiota julkaisemaan pian toimintasuunnitelmansa, jolla toimeenpanoa tehostetaan. Viittasi myös jo aikaisemmin todettuun rahoitusvälineiden puutteisiin ja että tähän olisi vielä palattava. Samoin hän viittasi tarpeeseen huolehtia luonnonsuojelun paremmasta integroinnista muihin politiikkoihin. Samalla linjalla lT, PT.

Komissaari Vella kiitti kaikkia tuesta ja yhteistyövalmiudesta. Toimintasuunnitelman valmisteluun ryhdytään vuonan 2017.

PJ toteaa, että neuvosto on saanut tiedoksi komission informaation luontodirektiivien toimivuuden tarkastelusta ja kuullut ehdotuksen toimintasuunnitelmasta, jonka tarkoituksena on tehostaa toimeenpanoa EU:n alueella.

h) Yhteenvedot äskettäisistä kansainvälisistä kokouksista

i) **Biologista monimuotoisuutta koskeva yleissopimus** (biodiversiteettisopimus) (Cancún, 4.-7. Joulukuuta 2016)

Puheenjohtaja ja komissio tiedottivat biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen osapuolikokouksesta. Komissio kiitteli jäsenmaiden hyvää yhteistyötä erityisesti Cancun julistuksen valmistelussa. Osapuolikokouksen tulosta se piti hyvänä kaiken kaikkiaan EU:n kannalta.

ii) **Kansainvälisen valaanpyyntikomission 66. Kokous** (Portoroz, Slovenia, 20.-28. Marraskuuta 2016)

Puheenjohtaja ja komissio tiedottivat kansainvälisen valaanpyyntikomission kokouksesta. Komission tiivis viesti sisälsi tiedon siitä, että suojelualue –asia ei edelleenkään edennyt.

iii) **Teollisuusonnettomuuksien rajojen yli ulottuvia vaikutuksia koskevan Helsingin yleisopimuksen sopimuspuolten konferenssin yhdeksäs kokous** (Ljubljana, 28.-30. Marraskuuta 2016)

Puheenjohtaja ja komissio tiedottavat kokouksesta, joka eteni tehtävässään. Komissio kiittelee erityisesti puheenjohtajaa kokouksen edistämisestä kohti tuloksia.

i) Käsiteltävänä olevat säädösehdotukset

Jätesäädöspaketti

- **Puheenjohtajavaltion tiedotus tilanteesta**

PJ esitteli tiiviisti komission 2.12.2015 antaman uuden kiertotalouspaketin ja siihen kuuluvat jätesäädöspaketin sekä tämän osalta eri instituutioissa kuluneen vuoden aikana tehtyä työtä. PJ totesi, että jätesäädöspaketin osalta on saavutettu kehitystä kaikilla alueilla. Yhteinen näkemys on jo saavutettu sivutuotteista, early warning –raportti järjestelmästä sekä säädösvallan delegoimisesta komissiolle tietyissä asioissa. Lähellä yhteisymmärrystä ollaan määritelmissä, laskentamenetelmissä, end-of-life –kriteereissä, taloudellisissa keinoissa, laajennetussa tuottajavastuussa ja jätteen synnyn ehkäisyn tukemisessa. Hyvästä edistymisestä huolimatta työtä on jäljellä muutamalla avainalueella – tavoitteissa ja poikkeuksissa. Sitovien tavoitteiden kunnianhimoisuustaso ylipäätään koko esityksessä edellyttää työstämistä samoin kuin uudelleen käytön huomioon ottaminen.

Komissaari Vella kiitti PJ:tä hyvästä työstä, piti jätesäädöspakettia merkittävänä osana kiertotalouden perustana ja toivoo sen vuoksi pikaista etenemistä vielä työstämistä vaativissa kysymyksissä.

Jäsenmaat kiittävät Slovakiaa jätesäädöspaketin edistämisestä kaudellaan. Tilannekatsauksen linjauksiin yhdytään. Maltan toivotaan jatkavan työtä tehokkaasti. Maat odottavat MT:n aloittavan trilogin EP:n kanssa.

Uudelleenkäytön huomioon ottamisen tärkeyden toivat esiin **FI, DK, EE, HR, FR ja LT**. **HR** toteaa, että uudelleenkäytön huomioon ottaminen yhdyskuntajätteen ja puupakkausjätteen kierrätystavoitteiden laskennassa edistäisi kaatopaikkojen käytön vähentämistä ja jätteen synnyn ehkäisyä ylipäätään. **LT** mainitsee esimerkkinä lasin. **SI** toteaa, että jatkossa on kehitettävä sekä kierrätystä että uudelleenkäyttöä. Uudelleenkäytön ja kierrätyksen erillään pitämisen tärkeyden toivat esiin **PL, UK, DE**. **LU** toteaa, että uudelleen käytön keinoista tarvitaan lisää tietoa.

Eräät maat voivat esiin, että **ehdotettujen kierrätystavoitteiden saavuttaminen tulee olemaan vaikeaa** mm **PL, UK, SI** (erityisesti kaatopaikkatavoite), **FI** (puupakkausjäte) ja **BG**. **AT** korostaa, että kierrätystavoitteiden lähtökohtien alueelliset erot on otettava huomioon jatkotyössä. Tavoitteiden **kunnianhimoisuustason asettamista mahdollisimman korkealle** esitti **DE, CZ**.

Määritelmien ja laskentamenetelmien selkeyden (ja harmonisoinnin) merkitystä korostivat **UK, ES, SE, DK, LT, BG, FR, IT, SI.**

BE korostaa erilliskeräyksen merkitystä kierrätyksen perustana. **PL ja ES** eivät ole vielä tyytyväisiä yhdyskuntajätteen määritelmään. **FI** toteaa kannattavansa kunnianhimoisia ja realistisia tavoitteita ja on valmis parantamaan suoriutumistaan kaikilla alueilla ja tuo esiin puupakkausjätteen kierrätykseen liittyvät ongelmat. Puupakkausjätettä kierrätetään rajoitetusta ja mahdollisuudet kierrätyksen lisäämiseen ovat rajatut. Jätepuu perinteisesti poltetaan Suomessa ja viimeaikaiset LCA (Life-cycle-analysis) perusteiset tutkimukset osoittava, että jätepuun poltto on Suomen oloissa ympäristön kannalta edullisempaa kuin esimerkiksi kierrätys. Suomi kannustaa etsimään keinoja jätehuoltoon uudelleen käytöstä ja sen palkitsemisesta jätehierarkian mukaisesti. Suomi toivoo, että vaikeisiin kysymyksiin löytyy ratkaisuja, jotka turvaavat jäsenmaille kustannustehokkaiden keinojen käytön, jotka ovat ympäristön kannalta hyvät ja jätehierarkian mukaiset. **SE** korostaa kaatopaikkojen käytön vähentämistä ja lopettamista kokonaan keskeisenä myös ilmastotavoitteiden saavuttamisen kannalta. Jätteiden tuottamisen vähentäminen on olennaista myös globaalien ongelmien kuten meren roskaantumisen vähentämiseksi. **DE** toteaa lisäksi, että sivutuotteista ja end-of-life –kriteereistä pitää vielä keskustella samoin kuin säädöstoimivallan delegoimisesta. **DK** toivoo, että MT tuo tämän asiakirjan pian neuvostoon ja antaa ministereille mahdollisuuden poliittiseen keskusteluun määritelmistä ja laskentamenetelmistä. **FR** pitää olennaisena tavoitteiden asettamista vuoteen 2030. Tärkeää on saada selkeät määritelmät ja laskentamenetelmät pian valmiiksi. Esimerkiksi yhdyskuntajätteen määritelmän tulkinnat eivät saisi vaihdella maasta toiseen. Teollisuusjäte (industrial waste) ja kauppaliikkeiden jäte (commercial waste) pitäisi lukea osaksi yhdyskuntajätettä.

Kiertotalouden olisi yleisemminkin oltava kattavammin osa myös jätesäädösten tavoitetta, jolloin korjattavuus, kestävyys ja uudelleenkäytettävyys saisivat niille kuuluvat suuremman painoarvon.
LU toteaa, että kiertotalous on suuri mahdollisuus. LU keskittyy nyt uudelleen käyttöön. Monet maat ovat sanoneet, että ei pitäisi sekoittaa jätteitä ja tuotteita. LU kannattaa uudelleen käyttöä, mutta ei sen sekoittamista laskentamenetelmissä kierrätykseen. Mikäli näin tehdään, aliarvioidaan jätteen synnyn vähentämisen tärkeys. Pitää PJ:n ehdotuksia hyvinä. Toteaa, että tarvitaan lisää tietoa uudelleen käytöstä ja keinoista, jotka olisivat kaikille käytettävissä. **IT** katsoo, että määritelmien ja laskentamenetelmien harmonisointi on olennaista, jos halutaan saada jotakin aikaiseksi ja pystyä vertailemaan eri maissa koottuja tietoja kertyvistä määristä. On sitoutunut yhteistyöhön harmonisoidumman, kunnianhimoisemman ja läpinäkyvämmän lainsäädännön tekemiseksi.
EE katsoo, että kiertotalous on tärkeä talouksiemme kannalta ja tässä jätesäädöspaketti on olennainen. Jätteen vähentäminen on tärkeä, uudelleenkäyttöä ja kierrätystä on kehitettävä molempia ja estettävä kaatopaikkojen käytön lisääntyminen tai jatkaminen. On hyvä, että EP:n kanssa saadaan aikaiseksi yhteisymmärrys vuonna 2017 mahdollisimman pian, mahdollisesti ennen syksyn PJ-kautta.

Komissaari Vella toteaa, että haluaa tässä yhteydessä vain muistuttaa, että niillä mailla, joilla on eniten tehtävä, on myös eniten voitettavaa (tarkoittaa taloudellista hyötyä). Odottaa kompromissia neuvostosta lähikuukausina.

PJ toteaa, että neuvoston on saanut tiedoksi PJ:n esityksen tilanteesta ja jäsenmaidenkannanottoja siihen.

j) EU-ympäristömerkin REFIT –arvio
- Tsekin valtuuskunta tiedottaa

CZ valtuuskunta haluaa kiirehtiä EU:n ympäristömerkin REFIT –arvion käsittelyä. Sen mielestä asia olisi käsiteltävä mahdollisimman pian poliittisella tasolla ja edetä ympäristömerkin käyttöönoton tehostamiseksi lainsäädäntötasolla. Puheenvuoroja pitivät **IT, FR, AT, DE, HR.** Erityisesti **IT** toi esiin tuotteiden erilaisuuden ja siten vaikeuden löytää yhtenäinen ja selkeä merkintätapa. Haluaa, että ennen päätöksiä odotetaan EMAS raportti ja kuullaan yhteystahoja laajasti.

Komissaari Vella toteaa, että arviointi on lähes päätöksessä ja se on valmis 2017 aikana. Sen jälkeen jäsenmaat otetaan täysin mukaan seuraavien askelten valmisteluun.

k) Hajuhaitta
- Puolan valtuuskunnan tiedotusasia

PL toteaa, että hajuhaitat ovat edelleen ratkaisematon ongelma. Kyse on aikaisemmin paikallisesta ongelmasta, mutta on nyt kansallinen ongelma, jolloin on merkitystä sillä, että asiaa käsitellään esim lupamenettelyistä yhdenmukaisella tavalla eri EU-maissa.

Komissaari Vella toteaa, että hajuhaittojen käsittely sisältyy EU-lainsäädäntöön ja maintsee esimerkkeinä mm suurten teollisuuslaitosten lupamenettelyt, jätesäädökset, erityisesti kaatopaikkadirektiivi, jätepuitedirektiivi sekä jätehuollon järjestämisen käytännöt. Hajuhaitat ovat paikallisia ja kannustaa jäsenmaita hoitamaan ne kansallisin keinoin, jolloin paikalliset olosuhteet voidaan parhaiten ottaa huomioon.

l) Seuraavan puheenjohtajavaltion työohjelma
- Maltan valtuuskunnan tiedotusasia

Malta valmistautuu ensimmäiseen PJ-kauteensa ja kuuluu troikkaan kahden edellisen PJ-maan, Hollannin ja Slovakiaa, kanssa. Ympäristöministereille esiteltiin suuntaviivat Maltan PJ-kaudelle. MT

PJ-kauden **yleiset prioriteetit** ovat maahanmuutto, sisämarkkinat, turvallisuus, sosiaalinen yhteenkuuluvuus, Euroopan naapuruusalueet ja merenkulku. **Ympäristöalan prioriteetteina** ovat **ilmastonmuutos**, ja erityisesti Pariisin sopimuksen toimeenpanon edistäminen ja eteneminen kohti kilpailukykyistä ja vähähiilistä EU:ta, sekä **kiertotalous, meriympäristö sekä kestävän kehityksen Agenda 2030**. **Ympäristöneuvostot** ovat 28.2.2017 ja 19.6.2017. Epävirallinen ympäristöneuvosto on 25.-26.4.2017.

Ilmastoasioissa MT odottaa tahdin olevan hieman rauhallisempi kuin Slovakian kaudella, mutta se tulee työstämään ETS muuttamista, lentoliikenteen ETS-ehdotusta, ESR:ää sekä LULUCF:ää. **Ympäristöasioissa** MT prioriteettina on *jätesäädöspaketti (kiertotalous)*, jossa se tavoittelee etenemistä trilogiin kevään kuluessa. Malta priorisoi *Minamatan elohopeayleisopimuksen ratifioinnin* alkuvuodesta 2017. Malta odottaa komissiolta *esityksiä RoHS asetuksen soveltamisalasta sekä POPs direktiivin muutoksista uudelleentarkastelun johdosta* vuoden 2017 ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

Helmikuun ympäristöneuvoston asialistalla tulevat olemaan keskustelut *Agendasta 2030 ja kestävän kehityksen tavoitteista* sekä *Ympäristöpolitiikan toimeenpanotarkastelusta (EIR:stä)*. Lentoliikenteen ETS esitellään AOB kohtana. **Kesäkuun neuvoston asialistalla** on *Non-ETS:n yleisnäkemys (mahd), ESR ja LULUCF*. *Lintu- ja luontodirektiivin* Fitness Check raporttiin perustuvasta komission toimintasuunnitelmasta keskustellaan kevään kuluessa. Tämä on mahdollinen aihe kesäkuun ympäristöneuvostoon. **Epävirallisen ympäristöneuvoston aiheet** ovat ilmastonmuutokseen sopeutuminen, merien roskaantuminen, johon liittyen keskustellaan myös muovistrategiasta, mikäli se on käytettävissä, sekä veden uudelleenkäyttö.

Komissaari Vella kiitti lämpimästi Slovakiaa menestyksekkäästä PJ-kauden hoidosta ja esitti ”vastaavan määrän” onnentoivotuksia Maltalle sen tulevassa tehtävässä neuvoston PJ:nä.

Suomen edustajat
Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen
Pysyvän edustajan sijainen Minna Kivimäki, EUE
Ylitarkastaja Mervi Mattila, YM
EU-erityisasiantuntija Jussi Soramäki, VNK
Erityisasiantuntija Marika Paavilainen, EUE
Erityisasiantuntija Jaakko Kuisma, EUE

Asiakirjat
15365/16

Liitteet

Viite

Asiasanat	Coreper I, ilmasto- ja energiapaketti, kemikaalit, kestävä kehitys, kiertotalous, päästökauppa, ympäristö, kansainväliset sopimukset, luonnonsuojelu
Hoitaa	**STM, TEM, UM, VNK, YM**
Tiedoksi	ALR, EUE, LVM, MMM, OKM, OM, PLM, SM, TULLI, VM